

ДРУМАРЧЕ

ГОДИНА XVI * БРОЈ 686 * ЦЕНА 20 ДИНАРА

**СПИСАНИЕ „ДРУГАРЧЕ“,
ГОДИНА ХІVІ, БР. 686, АПРИЛ
2008 Г.**

Превод: Миланка Зарева

chitanka.info

ДОРА ГАБЕ ВЕЛИКДЕН

*Днес е Великден,
Христос възкресе
и на Земята
радост донесе!*

*Слънцето грее,
бият камбани,
в топла молитва
всички са сбрани.*

*а в къщи чака
софра готова,
с бели краваи
с покривка нова.*

АТАНАС ЦАНКОВ

ВЕЛИКДЕН

*Ще си избира яйце.
Идва този празник весел
шарени яйца донесъл.
Ще си избира яйце
със юначно сърчице,
със черупка като камък
и червено като пламък.
С него сляза ли на двора
всички други ще преборя —
Сашо, Пламен, двете Любки.
Има да хвърчат черупки!
Само ще внимавам много
да не срещна Спас и Гого.
Знам от другите деца —
те са с дървени яйца.*

ЕЛИСАВЕТА БАГРЯНА МАЙСКИ ВЕЛИКДЕН

*Пристигна месец май
с великденски кравай.*

*Пристъпва по тревата,
пристъпва по цветята,*

*небето му очи,
косите му — лъчи,*

*над всички се синяят,
над всички топло греят.*

*Срещнете го, дечица,
размахайте ръчица,*

*запейте от сърце,
чукнете се с яйце,*

*кажете на другари,
на млади и на стари:*

*— Великден, здрав, червен,
за всички и за мен!*

ДЕСИСЛАВА ЛАЗАРОВА

ВЪЛШЕБНОТО ДЪРВО

Има едни такива необикновени деца, дето все им се случват разни необикновени неща, но най-необикновените ми познати са Тик и Так.

Тик и Так не са родени както всички останали деца един след друг, така че Тик да вика на Так: „Батко“!, а Так да вика на Тик: „Ей, малкия!“

Тик и Так са близнаци. Още преди да се родят, те знаели как ще ги нарекат, защото докато били в корема на мама, чували непрекъснатото тик-так-тик-так! На стотиците часовници, които изпълвали техния дом.

Това може да ви се види чудно, обаче не е, за щото майката на Тик и Так е часовникарка и живее в старинната часовникова кула, която се издига на най-видно място в центъра на града, а огромният часовник на върха ѝ тържествено отброява всеки кръгъл час.

— Бим-бам! Бим-бам! Бим-бам!

Тик и Так са много щастливи, че не са ги нарекли Бим и Бам. Това са имена за камбани, а не за момчета, нали така?

Тази година пролетта дойде много рано. Още през март слънцето напече и подмами Тик и Так навън. Навън обаче беше площадът, по площада и съседните улици цял ден фучаха коли, а момчетата бяха още твърде малки, за да пазят сами от тях. И тогава майка им реши да ги прати на гости при леля им Ема. Леля им Ема не обичаше града, затова си живееше на село.

Когато Тик и Так пристигнаха, приближаваше Великден. Двете момчета зачакаха с нетърпение четвъртъка, когато щяха да боядисват великденските яйца. Вече няколко дни те отбираха най-едрите яйца от полозите на кокошките и ги подреждаха в малка кошница, постлана със слама.

И ето че най-сетне Тик и Так получиха по една престилка и бяха определени за главни майстори-боядисвачи. Момчетата се трудиха в

кухнята цял час и когато вдигнаха глави, престилките им бяха станали по-пъстри от самите яйца. Освен това носът на Тик беше син, а носът на Так аленееше.

Леля Ема много хареса работата им и обеща, че всяка година ще ги вика да ѝ боядисват великденските яйца.

На Великден Тик и Так си устройха истинска битка с яйцата. Най-якото яйце, биячът, който спечели всички двубои, беше червен, на сини и жълти ивици. Тик и Так решиха да си го вземат в града, за да се похвалят на своите приятели, обаче леля Ема каза:

— Не знаете ли, че според обичая биячът трябва да се зарови някъде на двора, за да бъде плодородна годината.

Тик и Так не бяха чували за това, но идеята им хареса. Те бяха виждали как леля им сади разни неща и решиха да постъпят по същия начин с бияча. Изкопаха малка дупка в единия край на овощната градина, положиха яйцето вътре, заровиха го, отъпкаха отгоре пръстта, а сетне, кой знае за що, поляха мястото с вода.

Леля Ема нямаше време да се занимава с тях и не забеляза, че всеки ден Тик и Так поливат бияча. Те самите не се замисляха защо го правят — нали бяха видели, че всяко посадено нещо се полива. Минаха няколко дни и Тик попита Так:

— Как мислиш, какво ще порасне от нашия бияч?

Тик се опули:

— Трябва ли да порасне не що?

— Ами тогава защо го поливаме?

— Да бе, защо го поливаме? — замисли се Так и очите му станаха кръгли. — Ама че сме глупаци!

Обаче още същата вечер на мястото, където заровиха бияча, започна да никне нещо. Пръв го откри Тик и бързо повика Так. Надвесени над странното стръкче, направиха таен съвет и след като се посъветваха, решиха да продължат с поливането.

След няколко дни растението стигна до коленете им. То си имаше тънко червено стъбло, а листенцата му бяха сини и жълти. Подухнеше ли вятър, те се разлюляваха и наоколо се разнасяше звън на камбанки.

После стъблото започна да се втвърдява и към края на втората седмица в двора на леля Ема растеше най-чудното дръвче, което Тик и Так бяха виждали.

Не, още по-чудно, защото те дори не биха могли да си измислят такова дръвче.

Момчетата много се страхуваха да не би да се случи нещо с него. Макар че овоцната градина си имаше ограда, козите на леля Ема често отваряха с брада вратата и се вмъкваха вътре. Ето защо Тик и Так винаги държаха под око своето чудно растение, а нощем се будеха в най-сладкия си сън, за да проверят дали всичко е наред.

Не след дълго между сините и жълти листа на дръвчето започнаха да се появяват — познайте какво... Не, не цветове. Появиха се... яйца!

Това бяха най-прекрасно изписаните яйца на света. Те грееха във всички възможни и невъзможни цветове. Имаше и няколко, които изглеждаха съвсем бели, обаче котката на леля Ема направо мъркаше от удоволствие, докато ги гледаше и затова момчетата решиха, че котката вижда някакви котешки цветове, които човешкото око не може да различи.

Тик и Так вече се канеха да съберат яйцата от дръвчето, когато се случи най-голямото чудо.

Рано една сутрин те се събудиха от странен шум в градината. Бързо отвориха прозореца и изскочиха навън.

Докато тичаха към дръвчето, децата видяха как прекрасните пъстри яйца се разпукват със звън и от тях излитат истински вълшебни птици — с дълги яркосини и златни опашки, с алени и зелени гушки и блестящи кристални коронки на главите. Толкова много и толкова красиви птици, както е само в приказките. Те се събраха в ято, направиха няколко кръга над градината на леля Ема и отлетяха към слънцето, което изгря в този миг.

Тик и Так гледаха, и гледаха, и гледаха, загубили ума и дума. Накрая Тик каза:

— Никой няма да ми повярва, ако го разкажа.

— Ами тогава, като порасна, ще напиша една приказка за тези яйца — реши Так. — На приказките и без това никой не вярва.

КИРИЛ НАЗЪРОВ

КАК ПОНИКНАЛИ МАРГАРИТКИТЕ

ПРИКАЗКА

*Казват имало веднъж
лято без ни капка дъжд.*

*На цветя, треви от суша
вече им дошло до гуша.*

*Изведнъж на шир и длъж
ръснал-пръснал слънчев дъжд —*

*златни капки полетели,
а от тях лъчи блестели.*

*Плодородна долина
ги изпила до една.*

*Горе Слънцето сияло,
че е семена засяло.*

*Из ливадите тревисти
никнали зърна златисти,*

*а по тях като дантели
светели лъчите бели.*

*Дъхавите нови китки
назовали маргаритки.*

КИРИЛ НАЗЪРОВ

ПЧЕЛИЦА И ЕЛИЦА

*Зънннн... Работлива пчелица
над гороцвета кръжи.
Тихо пристъпва Елица:
— Звънка пчелице, кажи*

*губиш ли своята посока,
като прелиташ навред?
А от нектара и сока
лесно ли прави се мед?*

*— Всеки цвят ароматичен
в жега намирам и в студ.
Мило момиче, помни, че
всичко постига се с труд!*

КИРИЛ НАЗЪРОВ ЦВЕТА БЕЗ НЕКТАР

*Вдъхновен рисува днес художникът.
Погледнете: пъстри, истински цветя
никнат върху листа на триножника.
Даже и една пчелица долетя,
кацна върху розова циклама,
върху всяко цвете тя застана...
Изненадата ѝ бе голяма —
сред цветя остана с празна кана!*

АЛЕКСАНДЪР ДЪНКОВ ПРОЛЕТНО УТРО

*Утро пролетно се ражда,
към селото тича,
на тревата влажна
ризата съблича.*

*С пойни птици другарува,
книгите чете с децата,
из горите то лудува,
а обядва със житата.*

*Утро пролетно се ражда,
тича в гъстата гора
и ветрецът със житата
почва весела игра.*

*Стръкчета зелени свива,
сетне нежно ги целува,
всяко хълмче, всяка нива
като лодка лека плува.*

*Утро пролетно се ражда,
а гората песен пее,
че свободно може днеска
млади клони да люлеее.*

АЛЕКСАНДЪР ДЪНКОВ

НАДПЯВАНЕ

*Всяка сутрин заминавам
на училище с торбичка
и по пътя се надпявам
из гората с пойна птичка.*

*Ето пръв запявам аз
и очаквам да запее,
та гласът ѝ с моя глас
в чудна песен да се слее.*

*С дрозда пеem във гората
песен звънка, песен мила
и възкликва ми душата:
дружбата се е родила!*

*Ако сутрин закъснявам,
дроздът чака мойта песен,
дружбата ни продължава
всяка пролет, всяка есен!*

ВАСИЛ ГЪОШЕВ

ПРОЛЕТ

*Поточето игриво
отново зашумя,
разбуди всичко живо
по майката земя.
Целуна то цветята
във този ранен час
и тръгна през тревата
сребристо, с чуден глас.
И песента подета
от весел птичи хор
препълни в миг полето
и свежия простор.
Поточето бърливо,
събрало песента,
пак тръгна живо, живо —
да срещне пролетта.*

ЕЛИН ПЕЛИН

ПРОЛЕТ

Ето я пролетта. Тя не бърза. Тя иде полека, полека. Изпърво се чува едно тихо шумолене по цялата гора. Това е лекото отваряне на пъпките, радостните въздишки на растящите тревици, на едвам покаралите цветенца.

После покрай горите, дето почва да цъфти дрянът, из влажните долини, дето се показва бялото кокиче, се зачеват три весели подсвирквания, които се повтарят бързо, леко и живо. Пристигнал е първият хвъркащ певец, косът.

Става топличко. Небето се засмива. Радост обхваща всичко. Край селските къщи, весело огрени от слънцето, се чува гласът на сипката. „Сип-сип-сип — бързо повтаря тя, — сип-сип-сип.“ Наблизо му се обажда мъничкото цъфтитрънче. То сякаш говори: „Цъфти-трън, цъфти-трън, малка пита — голям ден, голям ден!“...

Край синорите^[1], из нивята, се обажда весело и скокливо циганското славейче. Песента на тия певци е къса, писклива, но те я повтарят непрестанно цял ден, от сутрин до вечер.

Там из нивята, дето почва да се зеленее ръжта, стотина живи гласове чуруликат и разправят радостната новина: „Пролетта иде, пролетта иде!“ — това са сутрешните песни на чучулигите. Колко се радват! Всяка една играе, пее и се къпе с наслада в пресния сутрешен въздух, пълен със слънце. Всяка се вдига високо към небето с благодарствена песен.

Пролетта иде! Задавеният глас на гълъбите се носи из гората.

Пролетта иде! Сливата готви своята бяла невестинска премяна.

Дойдоха лястовичките и застелаха из въздуха с радостни викове. Пръснаха се по села, по градове, по гори и полета.

Няма лъжа вече — пролетта е дошла.

Ето че покрай пътищата, по върбите из ливадите, край рекичките — навсякъде се носят птичи викове и песни. Някъде пици кадънката,

другаде чуруликат коноплянчето и синигерчето. В лещака^[2] свири певецът кос, по-натам се чува бързото бръщолевене на папуняка^[3].

Към сините небеса се понася шум, тържествен звучен, придружен от дълбоката въздишка на гората от глухото шушлеване на веселия вятър.

В гората еква гласът на кукувицата:

— Ку-ку ку-ку!...

Тя скача от клон на клон, от дърво на дърво, прехвърка от място на място, обикаля цялата гора, никъде не намира мир и спокойствие.

— Ку-ку ку-ку!...

Кого вика тя с такъв жалостен глас? Какво е изгубила? Навярно някоя скръб ѝ лежи на сърцето...

Всичко е свършено! Пролетта завладява вече света. И ето че през дивните майски нощи се обажда най-славният, най-даровитият от хвъркатите певци — славеят.

Кому не е замирало сърцето да го слуша?

[1] *Синор* — граница на нива (межда) ↑

[2] *Лещак* — храсталак, гъсталак от лешникови дървета ↑

[3] *Папуняк* — прелетна полска птица с висок разперен качул на главата ↑

ДУШАН ДЖУРИШИЧ КОГО СЛЪНЦЕТО НАБЛЮДАВА

След като се стопи снегът, край горичката се появиха кокичетата. Бели и грациозни те силно се зарадваха на слънцето.

— Колко е хубаво на този свят: милва ни развигорът, а и Слънцето от небето ни гледа точно в нас — възхитено извикаха те.

Близост до кокичетата, под черния трън, са цъфнали игличета. Спокойни и измити от росата, гледаха право към Слънцето.

— Колко е хубаво на този свят: Слънцето гледа точно в нас, такива жълти и елегантни.

Покрай кокичетата и игличетата изникнали и теменужките. Бели, сини и розови, миризливи и очарователни.

— Чаровно е на този свят! Слънцето се усмихва от ясното небе и само нас ни гледа.

Славейт, слушайки как се хвалят кокичетата, игличетата и теменужките, им каза:

— Слънцето ни гледа всички еднакво. И цветята, и дърветата, и тревата, буболечките, животните и хората. Всичко на света. На всички се възхищава, на всички безрезервно подарява своята светлина и топлина. Слънцето е за всички.

ДУШАН ДЖУРИШИЧ САМОХВАЛКАТА НА ПОРА

Когато облакът закри слънцето, голяма сянка покри гората. В този момент чавките с кресливия си глас съобщиха вестта:

— Бягайте, идва порът!

Но не трябваше те никой да осведомяват. Горските животни предупреди непоносимата миризма, която се разнасяше около пора. Всички бягаха, колкото може по-далеч.

Порът чу какво казват чавките.

— Голяма сила съм! — каза. — Всички бягат от мен. Какво нещо е страхът!

С повдигната глава продължи той пътя си през гората.

ДУШАН ДЖУРИШИЧ КАКВО ПРАВИ ТАТКО

От понеделник до сряда Иван го нямаше на училище. Появи се в четвъртък, увит с дълъг син шал. Кашлюка и подсмърча.

— Иване — казва учителката — три дни не си бил на училище. Защо? Какво ти беше?

— Бях болен, учителко.

— А кой ще ти извини часовете? Къде е татко ти? Кажи му да дойде в училището...

Иван понегодува в чина. Мълча и най-после измисли оправдание.

— Не може да дойде, учителко. Много е зает — каза несигурно.

— Защо? — любопитства учителката.

— Грипозен е — едва проговори момчето.

Учителката не чу отговора и попита отново:

— Какво работи татко ти?

— Лежи в леглото — спокойно отговори Иван.

МИЛОРАД ГЕРОВ БАБИНИТЕ КОТЕНЦА

*Котенцета малки
взели са писалки
и към бабка бягат
задачи предлагат.*

*Казва им, пишете:
Мишките лове!
Не чуждите, наще,
сладичко ги яжте!*

*В къщи да ги няма,
беда са голяма.
После си поспете
мънички, и двете.*

*Бързайте, котенца,
с тънички вратленца,
мили те на бабка,
работа ви чака!...*

*Котетата малки
все пишат с писалки...
Много им хареса
на мишките адреса.*

*И на баба Стефка
те са благодарни:
че нали ще станат
истински пъдари!*

ЛАЗАРКИ

БЪЛГАРСКА НАРОДНА ПЕСЕН

*Лаленце се люлее
на зелена ливада.
Не е било лаленце
най е било детенце.*

*Очите му са звездици
лицето му е трендафил.
Как си кротко играло,
така си кротко заспало.
Майка му го будеше:
— Стани, стани, детенце,*

*да си видиш лазарки,
как играят и пеят —
шити поли развяват,
жълти чехли потропват.*

ЗЛАТНАТА СЕКИРА

НАРОДНА ПРИКАЗКА

Намерена с помощта на Димитър Пантелеев.

Един дървар сечеше дърва в гъстата гора над планинското езеро. Неговата секира здраво блъскаше дърветата и ударите, подхванати от планинското ехо, се разнасяха далече из планината.

Веднъж, когато дърварят замахна силно със секирата, за да отсече дебело дърво, тя се изплъзна от ръцете му и падна в езерото.

— Каква беда! — извика отчаяно дърварят. — Какво ще правя сега?

Той отпусна безпомощно ръце и се загледа в бистрите езерни води. Неочаквано от езерото изплува старец с дълга бяла брада и запита дърваря:

— Защо си натъжен, какво ти се случи?

— Секирата ми падна в езерото.

— Ех ти, бедни дърварю! Не тъжи, ще ти я намеря.

И като каза тия думи, старецът веднага потъна в езерните води. След няколко минути той отново изплува на брега. В ръцете му светеше прекрасна златна секира.

— Твоята ли е тая секира?

— Не, не е моята! — извика учудено дърварят, ослепен от блясъка на златото.

Старецът пак изчезна под водата. След малко пак изплува, но тоя път в ръцете си държеше прекрасна сребърна секира.

— Тази ли е твоята? — попита за втори път дърваря.

— И тази не е моята. Моята е проста, обикновена.

— Ах, така... — промълви старецът и отново се потопи във водата.

След малко той изплува за трети път с една обикновена желязна секира.

— И тази ли не е твоята?

— Това е моята — каза зарадван дърварят и сърдечно благодари на добрия и странен старец.

Тогава старецът се доближи до дърваря, сложи ръка върху неговото рамо и с топла усмивка му каза:

— Виждам, че си честен дървар. И за награда ти давам ей тия две секири — златната и сребърната.

Дърварят се върна у дома си и разказа случката на своите съседи. Всички поздравяваха щастливия и честен дървар. Само един гледаше със завист.

На другия ден той отиде в гората над езерото и започна да сече дърва. Сече, сече и изведнъж хвърли своята секира в езерото.

— Гледай каква беда! — извика той престолено.

Над огледалната повърхност на езерото се появи старецът:

— Какво ти се случи?

— Секирата ми падна в езерото.

— Ех, ти, бедни дърварю. Не тъжи, ще ти я намеря!

Щом изрече тия думи, старецът веднага изчезна под водата. След няколко минути отново изплува на брега. В неговите ръце блестеше прекрасна златна секира.

— Тази ли е твоята секира?

— Да, тази е — извика бързо дърварят и протегна треперещите си ръце към нея.

В тоя миг доброто лице на стареца се начумери.

— Лъжец като тебе няма да получи нито златната, нито сребърната, нито собствената си проста секира.

Посрамен и без секира, завистливият дървар се завърна в своя дом.

Издание:

Списание „Другарче“, година XIVI, бр. 686, Април 2008 г.
Детско списание на българската общност в Сърбия

Урежда редакционна колегия: Денко Рангелов

Главен и отговорен редактор: Миланка Зарева

Редактор и художник на корицата: Димитър Димитров

Художник: Даниела Христова

Технически редактор и компютърен дизайн: Никола Цветков

Издателство „Братство“, Ниш, 2008

ISSN 0350–9827

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.